

ИЗВЕШТАЈ

о резултатима спроведених јавних консултација о Нацрту правилника о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних комуникационих мрежа на фиксној локацији

На основу члана 37. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 35/23, у даљем тексту: Закон), Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор) објављује Извештај о резултатима спроведених јавних консултација о Нацрту правилника о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних комуникационих мрежа на фиксној локацији (у даљем тексту: Нацрт правилника).

Нацрт правилника је припремљен у складу са одредбом члана 93. став 9. Закона којом је прописано, између осталог, да Регулатор ближе уређује услове и начин преноса броја, укључујући и пренос броја на даљину у складу са техничким могућностима, рокове и висину накнада за пренос броја, као и висину накнада у случају прекорачења рокова за пренос броја.

У складу са чл. 36. и 37. Закона, Регулатор је спровео јавне консултације о Нацрту правилника у периоду од 14. јуна до 14. јула 2024. године, како би све заинтересоване стране биле благовремено и правилно информисане о предложеним решењима, чиме би се омогућило да дају и свој допринос даљем унапређењу предложених решења.

Текст Нацрта правилника објављен је на званичној веб презентацији Регулатора <https://www.ratel.rs/cyr/blog/javne-konsultatsije-o-natsrtu-pravilnika-o-prenosivosti-broja-za-usluge-koje-se-pruzhaju-preko-javnikh-komunikatsionikh-mrezha-na-fiksnoj-lokatsiji>, а сва заинтересована лица била су у могућности да своја мишљења доставе писаним или електронским путем, као и путем портала Е-консултације.

Као резултат спроведених јавних консултација, Регулатору су достављена мишљења од стране Предузећа за телекомуникације Телеком Србија а.д. Београд (у даљем тексту: Телеком Србија а.д.), А1 Србија d.o.o. Beograd (у даљем тексту: А1) и Yettel d.o.o. Beograd (у даљем тексту: Yettel).

У наставку, Регулатор даје одговоре на пристигла мишљења.

1. Телеком Србија а.д:

Мишљење, предлог, примедба, коментар	Одговор Регулатора
Члан 4 став 2: „Захтев из става 1. овог члана се уједно сматра и захтевом крајњег корисника за раскид корисничког уговора са даваоцем броја о коришћењу услуга у вези са бројем који је предмет захтева за пренос, што подразумева	Примедба је размотрена и предлог се прихвата. Исправљена је словна грешка.

<p>престанак обавеза између њих према општим условима и корисничком <u>говору</u>, којима је био регулисан њихов међусобни однос. Кориснички уговор се сматра раскинутим даном успешног завршетка преноса броја.“</p> <p>Коментар: Потребно је исправити словну грешку у напред наведеном тексту, уместо „говору“ навести „уговору“.</p>	
<p>Члан 4. став 5:</p> <p>„Захтев за пренос броја може се поднети, са тачно одређеним датумом, највише 30 дана унапред. Уколико захтевани датум преноса броја наступа након четири радна дана од дана подношења захтева за пренос броја то представља захтев за пренос броја поднет са тачно одређеним датумом.“</p> <p>Коментар: Потребно је прецизирати наведени став односно утврђени период када се најраније поднети захтев за пренос броја може сматрати захтевом за пренос броја са тачно одређеним датумом. Наиме, ако је захтевани датум након четири радна дана, то се сматра захтевом са тачно одређеним датумом, а ако је наредни дан од дана подношења захтева онда није. Да ли је четири радна дана (од дана подношења захтева) минимум за тражени датум преноса броја са тачно одређеним датумом, а 30 дана максимум да би се нешто сматрало „захтевом са тачно одређеним датумом“? С тим у вези, предлажемо да се формулише да захтев за пренос броја поднет са тачно одређеним датумом представља захтев поднет најраније четири радна дана а највише 30 дана унапред од дана подношења захтева.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се не прихвата.</p> <p>Члан 4. став 5. Нацрта правилника довољно прецизно прописује услове за пренос броја са тачно одређеним датумом. Поред тога, пренос броја са тачно одређеним датумом већ функционише на начин из горе поменутог става.</p>
<p>Члан 7. став 5:</p> <p>„Након раскида корисничког уговора или прекида уговорног односа између крајњег корисника и примаоца броја, пренети број ће бити враћен матичном имаоцу броја најраније у року од 35 а најкасније у року од 45 дана од дана када је раскинут кориснички уговор или</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се не прихвата.</p> <p>Одредба на коју се указује је уведена како би се Нацрт правилника усагласио са чланом 93. став 4. Закона, који гласи: „У случају када крајњи корисник раскине уговор, може да пренесе број код новог примаоца броја у року од 30</p>

прекинут уговорни однос између крајњег корисника и примаоца броја.“

Коментар:

У актуелном Правилнику о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних комуникационих мрежа на фиксној локацији (у даљем тексту: Правилник), у члану 7. став 4. прописано је следеће: „...Уколико претплатник (корисник) не измири своје обавезе у току трајања суспензије од 30 дана, **број ће се искључити трајно. По искључењу броја и престанку пружања услуге од стране оператора примаоца броја, исти ће бити враћен матичном оператору, у року од седам дана.**

У Нацрту правилника предвиђено је другачије нормативно решење. Наиме, обавеза враћања пренетог броја матичном имаоца броја везана је за раскид корисничког уговора или прекид уговорног односа а не за трајно искључење, док рок за враћање броја прописан у дужем трајању од рока у тренутно важећем Правилнику (7 дана од дана искључења броја) и исти је утврђен у распону од 35 а најкасније у року од 45 дана од дана када је раскинут кориснички уговор или прекинут уговорни однос између крајњег корисника и примаоца броја.

Надаље, у актуелном Правилнику оператор прималац броја **не може на захтев претплатника (корисника) активирати трајно искључени број, док је у Нацрту правилника прописано да прималац броја не може на захтев крајњег корисника активирати пренети број када је тај број враћен матичном имаоцу броја.**

Узимајући у обзир наведену промену у нормативном решењу, која се односи на могућност активирања броја, а како би се отклониле евентуалне недоумице и погрешна тумачења нормe, с обзиром на досадашње регулаторно решење из Правилника,

дана од датума раскида уговора са даваоцем броја, осим ако се крајњи корисник не одрекне тог права.“

Иако члан 7. Нацрта правилника већим делом регулише поступак код неизмирених дуговања и суспензију, одредбе из става 5. истог члана Нацрта правилника односе се на враћање броја након раскида корисничког уговора или прекида уговорног односа између крајњег корисника и примаоца броја и важе за све случајеве.

Рок за враћање броја матичном оператору је продужен тако да је омогућено да корисник чији је уговор раскинут може да пренесе број код новог примаоца броја у року од 30 дана.

Наиме, чланом 4. став 3. Нацрта правилника прописано је следеће: „У случају када крајњи корисник раскине уговор на основу кога је користио број из Плана нумерације, може да пренесе тај број код новог примаоца броја у року од 30 дана од датума раскида уговора са даваоцем броја на исти начин и под истим условима који важе за активан број, осим ако се крајњи корисник не одрекне тог права.“.

<p>предлажемо да се експлицитно наведе да оператор прималац броја може на захтев крајњег корисника активирати пренети број све до момента док се исти не врати матичном имаоцу броја, и то у року од 35 а најкасније у року од 45 дана од дана када је раскинут кориснички уговор или прекинут уговорни однос између крајњег корисника и примаоца броја ако у наведеном периоду буде поново конституисан уговорни однос.</p>	
<p>Члан 10 став 3:</p> <p>„Давалац броја и прималац броја ће осигурати и обезбедити пренос броја уз истовремено пружање услуга током поступка преноса броја када је то неопходно и када то захтевају надлежни државни органи, болнице и друге установе. <u>Давалац броја и прималац броја ће, ако то захтева природа делатности коју обавља крајњи корисник, унапред одредити време када ће се започети са поступком преноса броја, тако да се пренос броја изврши у време најмање пословне активности крајњег корисника.</u>“</p> <p>Коментар: У члану 2. став 1. тачка 9. Нацрта правилника предвиђено је следеће: „временски оквир је интервал у трајању између 12,00 и 15,00 сати радним даном, у току кога се број који се преноси искључује из мреже даваоца броја и укључује у мрежу примаоца броја“. У члану 10. став 3. наведено је да се, ако то захтева природа делатности коју обавља крајњи корисник, унапред одређује време преноса броја „тако да се пренос броја изврши у време најмање пословне активности крајњег корисника.“ Потребно је прецизирати да ли се договорно утврђено време преноса односи на све крајње кориснике, односно на пословне кориснике или подскуп пословних корисника који обављају друштвено важне делатности, а наведени су у ставу 3. – болнице, државни органи итд.?</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се не прихвата.</p> <p>Члан 10. став 3. постоји и у важећем Правилнику о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних комуникационих мрежа на фиксној локацији и одредба није мењана у Нацрту правилника, а Регулатор је става да је иста прецизна и довољно јасна за имплементацију.</p>

Члан 10. став 4, 5. и 6:

„Давалац броја на дан и у времену које је потврдио шаље поруку централној бази да ће искључити број, након чега централна база обавештава примаоца броја.

Прималац броја у најкраћем могућем року укључује број из захтева и одмах упућује потврду централној бази да је број из захтева укључен.

Давалац броја искључује број из своје мреже, по пријему потврде да је број из захтева укључен код примаоца броја, а централна база се аутоматски ажурира и подаци су доступни свим локалним базама.“

Коментар: Процедура наведена у члану 10. ст. 4, 5. и 6. Нацрта правилника умногоме се разликује од процедуре из актуелног Правилника и захтева значајне измене процеса преноса броја код пружалаца комуникационих услуга. Према важећој спецификацији, порука која се шаље је „Давалац искључује“ и то није порука о намери већ се порука шаље када се корисник искључи на централи.

Процедура је до сада била дефинисана чланом 10. став 4, 5 и 6 важећег Правилника:

„Оператор давалац броја након искључења броја из захтева, из своје мреже, о томе одмах обавештава централну базу, након чега централна база обавештава оператора примаоца броја.

Оператор прималац броја је дужан да број из захтева, који је искључен из мреже оператора даваоца, без одлагања, укључи у своју мрежу и о томе одмах обавести централну базу.

По пријему потврде да је број из захтева укључен у мрежу оператора примаоца броја, централна база се аутоматски ажурира и подаци су доступни свим локалним базама.“

Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.

Чланом 93. став 10. Закона прописано је, између осталог, да се број код даваоца броја искључује тек након што је број активиран код примаоца броја: „Давалац броја и прималац броја су дужни да у најкраћем могућем року спроведу пренос броја и његово укључење у мрежу примаоца броја на датум договорен са крајњим корисником. Давалац броја наставља да пружа услугу под истим условима до активације услуге од стране примаоца броја.“

Из тих разлога било је неопходно да се ускладе одредбе у Нацрту правилника, а том приликом се водило рачуна да нове одредбе не стварају потребу за изменама у оквиру централне базе пренетих бројева и код пружалаца услуга.

Нацрт правилника не уводи нову поруку већ је постојећој поруци којом давалац броја обавештава да искључује број дато ново значење, те она сада представља обавештење о намери, а искључење се извршава након поруке да је број укључен код примаоца. Ова порука је на крају процедуре и не би требало да има утицаја на претходно размењене поруке. Оно што се мења код даваоца броја у односу на постојећу процедуру је задршка са искључењем, јер мора да се сачека укључење броја од примаоца броја. То не би требало да у великој мери нарушава постојећи рад.

У члану 10. ст. 5. и 6. Нацрта правилника су допуњени како би било јасно да се не уводи нова порука, и то на следећи начин:

Из напред наведеног произилази да примена овог члана захтева значајне промене процедуре и јако велике апликативне измене код свих страна у процесу преноса броја. У односу на важећу процедуру, шаље се порука више у комуникацији са централном базом. Став 4. члана 10. Нацрта правилника дефинише нову поруку о намери искључења броја, а ставовима 5. и 6. је промењен редослед порука о укључењу (прималац укључује) и искључењу (давалац искључује), што подразумева измене у постојећој комуникацији са централном базом, односно измене и на централној бази. Промене овог обима не могу се применити без детаљног тестирања измена код свих страна у процесу, тако да сматрамо да рок примене Нацрта правилника, дефинисан чланом 25. (1.1.2025) није адекватан, да га треба продужити и да исти суштински треба да одражава на објективан начин време у ком промене могу бити имплементирани и детаљно тестиране и на страни централне базе и као и од стране сваког укљученог пружаоца услуга.

По питању измена у самом процесу, потребно је детаљно разрадити нову процедуру и поруке које се размењују. Док је из члана 10. Нацрта правилника јасна промена у редоследу укључења и искључења броја, као и увођење додатне поруке ка централној бази, није јасно шта се дешава са другим тренутно имплементираним механизмима, на пример са механизмом обавештавања код непредвиђеног кашњења из члана 13. Правилника, где услед промене редоследа укључења броја код примаоца и искључења броја код даваоца није одржива тренутна имплементација. Без детаљног (ре)дефинисања процедуре не може се до краја ни сагледати обим потребних измена, а тиме ни време потребно за имплементацију ових измена и за детаљно тестирање.

„Прималац броја у најкраћем могућем року укључује број из захтева и одмах упућује потврду централној бази да је број из захтева укључен. По пријему потврде да је број наведен у захтеву укључен у мрежу оператора примаоца броја, централна база се аутоматски ажурира и подаци о извршеном преносу су доступни свим локалним базама.

Давалац броја искључује број из своје мреже, по пријему потврде од централне базе да је број ажуриран са подацима о извршеном преносу.“

Регулатор не планира измене у оквиру централне базе као резултат имплементације Нацрта правилника, нити су исте неопходне.

<p>Нов след догађаја доводи и до тога да ако давалац има потешкоће и не успева да искључи број, исти остаје укључен код оба пружаоца услуга, што прави проблеме и кориснику и тим пружаоцима услуга, као и свим осталим пружаоцима услуга, јер рутирање позива није једнозначно.</p> <p>У складу са наведеним може се закључити да измене унете чланом 10. захтевају најпре дефинисање нове процедуре, са свим порукама које се размењују са централном базом и уз редефинисање свих имплементираних механизма, односно дефинисање евентуалних нових механизма, да би уопште било могуће сагледати цео обим неопходних апликативних промена. И из самог члана 10. Нацрта правилника јасно је да су потребне апликативне промене изузетно велике, и да захтевају додатна новчана средства код пружаоца услуга за имплементацију (будући да је реч о купљеним решењима трећих страна), средства која сигурно нису била предвиђена важећим финансијским плановима пружаоца услуга, па је и то потребно узети у обзир код одређивања рока за имплементацију. Даље, пружаоци услуга не могу имплементирати тражене измене без синхронизације са изменама на централној бази, и без детаљног тестирања на страни централне базе и на страни свих пружалаца услуга који учествују у процесу преноса броја. С обзиром на све речено, сматрамо да је рок за примену дефинисан чланом 25. (1.1.2025) прекратак и да је рок потребно одредити у консултацијама са свим заинтересованим странама односно свим пружаоцима услуга.</p>	
<p>Члан 11. став 1. тачка 6.:</p> <p>„Давалац броја може да одбије захтев за пренос броја ако је:</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>У Нацрту правилника у члану 3. став 4.наведено је:</p> <p>„Крајњи корисник који је извршио пренос броја не може поново да тражи</p>

<p>б) број се користи код даваоца броја краће од два месеца;“</p> <p>Коментар: У Нацрту правилника о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних мобилних комуникационих мрежа предвиђен је и услов да је од последњег преноса броја протекло мање од два месеца и услов да се број користи код даваоца броја краће од два месеца, док је овде присутан само услов да се код даваоца броја користи краће од два месеца. Да ли овај услов у себи садржи и услов да је између преноса броја прошло мање од два месеца? Јер ако корисник пренесе број од пружаоца услуга А код пружаоца услуга Б, а онда жели да пренесе број код пружаоца услуга Ц, мора да сачека 2 месеца – у том случају је Б давалац броја, а Ц прималац броја и услов „да се број користи код даваоца броја (Б) краће од два месеца“ једнак је услову „да је од последњег преноса прошло мање од два месеца“. Сходно наведеном потребно је прецизирати одредбу.</p>	<p>пренос истог броја у периоду краћем од два месеца од дана када је извршен пренос тог броја, осим у случајевима када крајњи корисник није добио уговорену услугу са одговарајућим квалитетом.“</p> <p>У члану 11. став 1. тачка 4) проширена је и гласи:</p> <p>„број већ у поступку преноса, или је од последњег преноса броја протекло период краћи од два месеца од дана кад је извршен пренос тог броја, осим у случајевима када крајњи корисник није добио уговорену услугу са одговарајућим квалитетом;“</p> <p>Тиме је постојећи услов да пренос није могућ ако је од последњег преноса броја протекло мање од два месеца додатно наглашен и прецизније разрађен.</p>
<p>Члан 21:</p> <p><u>„У случају да давалац броја централној бази не пошаље поруку, да ће крајњем кориснику искључити услугу, у року од четири сата од тренутка када је потврдио пренос, дужан је да крајњем кориснику плати накнаду у износу од 1.000,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Уколико се у захтеву преноси више од 100 бројева, накнада од стотог броја надаље износи 500,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Давалац броја нема обавезу плаћања накнаде ако је до кашњења дошло услед околности на које он није могао да утиче.</u></p> <p><u>У случају да прималац броја не пошаље поруку да је укључио број и не активира услугу крајњем кориснику у року од четири сата, од тренутка када је давалац броја послао поруку да ће крајњем кориснику да искључи број, дужан је да крајњем кориснику плати накнаду у износу</u></p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>Регулатор указује да је за одређивање накнаде узета у обзир <i>benchmark</i> анализа расположивих података за европске земље из извештаја <i>Cullen International</i> од јула 2022. године, при чему је коришћена нижа вредност накнаде у случајевима када она није јединствена. У <i>benchmark</i> анализу су такође укључени и расположиви подаци земаља у окружењу (Хрватска, у којој накнада за неблаговремену промену оператора износи 30 евра по дану, и Словенија, у којој вредност ове накнаде износи 10 евра по дану). Узимајући у обзир све наведено, Регулатор сматра да је износ накнаде примерен.</p>

од 1.000,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Уколико се у захтеву преноси више од 100 бројева, накнада од стотог броја надаље износи 500,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Прималац броја нема обавезу плаћања накнаде ако је до кашњења дошло услед околности на које он није могао да утиче.

Обавеза плаћања накнаде за кашњење из ст. 1. и 2. овог члана не може трајати дуже од 15 дана од тренутка истека рока из ст. 1. и 2. овог члана.

Да би крајњи корисник остварио право на накнаде из ст. 1. и 2. овог члана треба да поднесе захтев примаоцу и/или даваоцу броја у року од 30 од дана када је потврђен датум за пренос броја.

Пружалац услуге је у обавези да у року од 15 дана од дана пријема захтева из става 4. овог члана, достави крајњем кориснику одговор и уколико утврди да је исти основан, у року од 15 дана од дана достављања одговора плати накнаду крајњем кориснику.

Коментар: Чланом 93. став 9. Закона прописано је да Регулатор ближе прописује услове о преносу броја у оквиру којих и висину накнада у случају прекорачења рокова за пренос броја за разлику од претходног регулаторног решења у коме право на наведену накнаду није било утврђено законом. У члану 106. тачки 8. ЕЕСС (1972/2018) такође је предвиђено да државе чланице утврђују правила о плаћању накнада у случају непоштовања рокова з пренос броја.

Сходно наведеним законодавним решењима на националном нивоу и у ЕУ, не оспоравајући правни основ утврђеног права на накнаду предвиђену у Нацрту правилника, улажемо примедбу на висину утврђене накнаде, на успостављени рок трајања обавезе плаћања

Регулатор напомиње да није користио приступ заснован на проценту месечне претплате, већ је узео у обзир поменути *benchmark* анализу. У вези са истакнутим решењем у немачком законодавству, истичемо да је истим прописана накнада у висини од 10 евра или у износу од 20% месечне претплате, при чему се примењује већи износ од два наведена.

Такође, на основу анализе расположивих података, установљено је да већина европских земаља не разликује накнаду у односу на физичка или правна лица. Регулатор је ипак узео у обзир ситуације када се преноси више од 100 бројева и за те случајеве предвидео дупло мању накнаду.

Закон не препознаје разлику између правних и физичких лица као крајњих корисника у правима и обавезама код преносивости броја тако да и Нацрт правилника једнако третира правна и физичка лица.

Обавеза плаћања накнаде ограничена је на 15 дана у ставу 3. члана 21. Нацрта правилника.

Преносивост броја је уведена пре више од десет година, а пружаоци услуга су овај поступак интегрисали у своје системе и имају велико искуство у овој области. Одредбе у члану 21. Нацрта правилника представљају увођење обавезе из члана 93. став 12. Закона, подстичу пружаоце услуга да буду ефикаснији и тако унапређују поступак преноса броја.

У случају преноса броја у фиксним мрежама Нацрт правилника је предвидео да пренос броја може да

накнаде као и на одсуство нормативне дистинкције у утврђивању износа накнаде за физичка и правна лица за које је неоправдано накнада утврђена у линеарном износу.

При одређивању висине наведене накнаде, Регулатор је требао да има одређени конзистентан методолошки приступ у начину обрачуна исте, узимајући у обзир нарочито постојање и других правних норми које санкционишу или могу да санкционишу прекорачење рокова за пренос броја.

Наиме поред права на накнаду у случају прекорачења рокова за пренос броја утврђеног у члану 93. Закона, у члану 169. став 1. тачка 24) Закона прописано је да ће се правно лице казнити за прекршај у износу од 500.000 до 2.000.000 динара уколико не поступи у складу са одредбама члана 93. овог закона у вези са преносивошћу броја. Поред наведених санкција за прекорачење рокова крајњем кориснику остају на располагању и општа правила за накнаду штете, уколико је исту претрпео.

Узимајући у обзир да постоји више правних механизма заштите поступка преносивости броја, као и да правна природа накнаде утврђене у Нацрту правилника нема карактер накнаде штете, истичемо да је накнада у Нацрту правилника утврђен у неоправдано високом износу.

Поред напред наведених чињеница, указујемо и на ново нормативно решење из члана 93. става 10. Закона које такође треба да се узме у обзир код утврђивања висине износа накнаде. Наиме у наведеном члану је прописано да давалац броја наставља да пружа услугу под истим условима до активације услуге од стране примаоца броја, што осигурава непрекинутост у пружању услуга.

Код опредељења износа накнаде, Регулатор поред напред наведених околности треба да

траје и до четири дана, што је довољно да се пружаоци услуга добро припреме и да не буде кашњења. Прималац броја у тренутку прихватања захтева за пренос броја треба да буде спреман за његово извршење у постављеним роковима, док је процес искључења код даваоца броја мање захтеван.

Члан 21. Нацрта правилника допуњен је ставом 4. који прописује да се крајњи корисник обраћа даваоцу броја, који је дужан да му достави све расположиве податке потребне да би се утврдило право на накнаду услед кашњења. У сваком случају подаци о кашњењу могу се извести из централне базе пренетих бројева и доступни су даваоцу и примаоцу броја као и Регулатору тако да се у случају жалбе може утврдити да ли је дошло до прекорачења рокова.

У члану 21. став 1. Нацрта правилника унета је допуна како би било јасније да се термин за пренос броја наводи у поруци којом је давалац броја потврдио прихватање захтева за пренос броја.

узме у обзир и друге параметре **као што је нпр. износ месечне претплате коју плаћа крајњи корисник**. Таква пракса постоји у Француској код утврђивања накнаде за прекорачење рокова код преноса броја. Наиме на сајту француског Регулатора ARCEP-а на линку <https://www.arcep.fr/mes-demarches-et-services/consommateurs/fiches-pratiques/droits-indemnisation-consommateur-changement-operateur-fournisseur-portabilite-numero.html> наведен је начин утврђивања накнаде у одређеном проценту од месечне претплате. Иста је утврђена у износу од 1/5 месечне претплате по дану. У немачком Закону о телекомуникацијама предвиђена је као опциона могућност да се накнада утврди у одређеном проценту од месечне претплате.

Поред примедбе на висину износа накнаде предлажемо да се измени износ накнаде за физичка и правна лица на начин да иста не буде утврђен у линеарном износу. Наиме, накнада за правна лица треба да буде утврђена у знатно нижем износу него иста за физичка лица, узимајући у обзир потенцијално значајно већи пренос бројева по дану за правна лица што би неосновано значајно увећало износ накнаде.

Надаље, предлажемо да се смањи рок трајања обавезе плаћања накнаде као и да се утврди укупан максималан износ накнаде који се по овом основу може платити.

Поред уложене примедбе на износ висине накнаде у случају прекорачења рокова за пренос броја утврђене у члану 21. улажемо коментар и на недефинисан оперативан начин утврђивања прекорачења рока из ст. 1. и 2. истог члана. Наиме, у случају прекорачења рокова за пренос броја крајњи корисник нема потребне алате да региструје да ли је далац броја послао поруку централној бази у року од 4 сата. Иста примедба односи се на став 2. овог члана где крајњи корисник нема потребан алат

<p>да региструје да ли је прималац броја послао поруку да је укључио број. Пошто су те информације предуслов за поступање крајњег корисника у складу са ставом 3. требало би да Регулатор, који је у складу са чланом 14. одговоран за одржавање централне базе, да утврди поступак достављања напред наведених информација о кашњењу.</p> <p>Такође, предлажемо измену формулације из става 1. у коме је прописано да је рок 4 сата од тренутка када је давалац броја потврдио пренос. Наиме, порука „Давалац искључује“ шаље се на дан кад је заказан пренос броја. Формулација „од тренутка када је потврдио пренос“ није јасна, требало би је прецизирати у смислу да се кашњење односи на 4 сата од тренутка за који је пренос броја заказан.</p>	
<p>Члан 21 став 3. и 4.:</p> <p>„Обавеза плаћања накнаде за кашњење из ст. 1. и 2. овог члана не може трајати дуже од 15 дана од тренутка истека рока из ст. 1. и 2. овог члана.</p> <p>Да би крајњи корисник остварио право на накнаде из ст. 1. и 2. овог члана треба да поднесе захтев примаоцу и/или даваоцу броја у року од 30 од дана када је потврђен датум за пренос броја.“</p> <p>Коментар: Потребно је прецизирати став 3. члана 21. Нацрта правилника. Наиме, у ст. 1. и 2. једини рок који се помиње је 4 сата, а по ставу 3, обавеза плаћања накнаде за кашњење не може трајати дуже од 15 дана од тренутка истека рока из ставова 1. и 2. (4 сата). Да ли из наведеног произилази да после 15 дана и 4 сата не постоји више обавеза плаћања накнаде? Како онда корисник има рок од 30 дана да поднесе захтев за накнаду у односу на датум кад му је потврђен датум за пренос броја? Који је датум потврде датума за пренос броја у случају преноса на тачно одређени датум – да ли је то датум када је давалац броја потврдио</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>Накнаде за кашњење се рачунају у односу на поруку да ће давалац броја крајњем кориснику да искључи број. Ово време искључења, је претходно одредио давалац броја, налази се у централној бази и познато је даваоцу и примаоцу броја, као и Регулатору. Прималац броја би требало да о потврђеном времену преноса обавести крајњег корисника.</p> <p>Крајњем кориснику право на накнаде тече од дана када је потврђен датум за пренос броја у смислу од дана који је давалац броја потврдио као дан када ће се извршити пренос.</p> <p>Да би се отклониле недоумице члан 21. став 5. Нацрта правилника је измењен и гласи:</p> <p>„Да би крајњи корисник остварио право на накнаде из ст. 1. и 2. овог члана у</p>

<p>испуњеност услова и обавестио примаоца броја, члан 9. став 1.? Када прималац броја обавештава корисника да је потврђен датум за пренос?</p> <p>Члан 10 став 2 гласи: „Од тренутка када је давалац броја прихватио пренос броја, до извршења овог преноса не може проћи више од два радна дана, осим у случају када је захтев за пренос броја поднет са тачно одређеним датумом.“</p> <p>Међутим, у случају преноса на тачно одређени датум није јасно када корисник добија информацију да је пренос броја прихваћен (информацију коју је у члану 9. став 1. давалац броја дао примаоцу броја) – а да би знао откад му тече рок за подношење захтева за накнаду из члана 21. став 1. и 2, према ставу 4. члана 21.</p> <p>Додатно, ако „потврда датума за пренос броја“ иде пре самог преноса броја, кориснику онда тече рок за захтев за накнаду за кашњење пре него што је уопште започет сам пренос броја, на који се односи кашњење из ставова 1. и 2. члана 21. У складу са наведеним предлажимо да се изврши усклађивање.</p>	<p>обавези је да поднесе захтев примаоцу и/или даваоцу броја најкасније у року од 30 дана од термина наведеног у поруци којом је потврђено прихватање захтева за пренос броја.“</p>
---	---

2. A1:

Мишљење, предлог, примедба, коментар	Одговор Регулатора
<p>Члан 3. став 4.:</p> <p>Чланом 3. став 4. Нацрта правилника прописано је да: <i>„крајњи корисник који је извршио пренос броја, не може да поново тражи пренос истог броја у периоду крајем од два месеца од дана када је извршен пренос тог броја“.</i></p> <p>С тим у вези, чланом 11. став 1. тачка 5) Нацрта правилника прописано је да се пренос броја одбија уколико је се број користи код даваоца броја краће од два месеца.</p> <p>A1 Србија сматра да је потребно предметну одредбу допунити на начин да се предвиди</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>Према члану 11. Нацрта правилника пружалац комуникационих услуга може, али не мора да одбије захтев за пренос броја ако је тај број код њега коришћен краће од два месеца.</p> <p>У случају који је наведен пружалац комуникационих услуга не може да пружи одговарајућу услугу крајњем кориснику и нема интереса да одбија пренос броја. У пракси су чести случајеви да се пружаоци услуга договоре и да се омогући пренос броја</p>

начин поступања пружаоца услуга у случајевима када крајњи корисник који је пренео број у мрежу оператора примаоца изабере да код оператора примаоца броја закључи уговор са пробним периодом коришћења услуге, а у складу са чланом 6. став 1. Правилника о параметрима квалитета јавно доступних електронских комуникационих услуга, вршењу мерења и испитивања и спровођењу провере поступања оператора електронских комуникационих услуга (у даљем тексту: Правилник о параметрима квалитета) .

Наиме, чланом 6. став 1. Правилника о параметрима квалитета прописано је између осталог да оператор који пружа услуге преко јавних мобилних комуникационих мрежа је дужан да пре потписивања уговора, презентује кориснику мапе покривености територије Републике Србије сигналом своје мобилне мреже за сваку од постојећих технологија са могућношћу да за понуђену услугу обезбеди кориснику, на његов захтев, пробни период коришћења услуге под условима прописаним уговором за тарифни пакет за коју је корисник заинтересован, како би се корисник због природе мобилне комуникационе мреже, уверио у доступност услуге и понуђене параметре квалитета услуге, на локацији од интереса.

Истоветна одредба предвиђена је и Нацртом правилника о параметрима квалитета јавно доступних електронских комуникационих услуга који је био недавно на јавним консултацијама.

Имајући у виду наведено, а посебно чињеницу да су оператори у обавези да на захтев сваког корисника обезбеде пробни период, укључујући и на захтев корисника који су извршили пренос броја у мрежу оператора примаоца броја, сматрамо да би Нацртом

који је у мрежи примаоца броја краће од два месеца.

Одредба из Правилника о параметрима квалитета, на коју се указује, односи се на услуге које се пружају преко мобилних мрежа.

У интересу је крајњег корисника и пружаоца услуга да се он не задржава уколико нема одговарајућу услугу. Члан 3. став 4. Нацрта правилника је проширен тако да у случају када крајњи корисник који није добио услугу одговарајућег квалитета може да пренесе број и пре истека два месеца од последњег преноса.

Наиме члан 3. став 4. Нацрта правилника допуњен је тако да гласи:

„Крајњи корисник који је извршио пренос броја не може поново да тражи пренос истог броја у периоду краћем од два месеца од дана када је извршен пренос тог броја, осим у случајевима када крајњи корисник није добио уговорену услугу са одговарајућим квалитетом.“

<p>правилника требало предвидети како ће пружаоци услуга поступати у случају да корисник, који је пренео број у мрежу оператора примаоца броја и захтевао пробни период у складу са Правилником о параметрима квалитета, одлучи да након истека пробног периода не закључи уговор са оператором примаоцем броја.</p>	
<p>Члан 3. став 7.:</p> <p>Чланом 3. став 7. Нацрта правилника дефинисано је да <i>„давалац броја на захтев крајњег корисника врши повраћај целокупног преосталог износа унапред плаћених услуга на који се може обрачунати накнада која обухвата стварне трошкове који настају за даваоца броја само уколико је то предвиђено корисничким уговором“</i> .</p> <p>Имајући у виду чињеницу да је предметна одредба предвиђена и чланом 93. Закона о електронским комуникацијама, неопходно је појашњење да ли се ова одредба односи и на претплатнике фиксне телефоније који су у претплати код оператора даваоца броја.</p> <p>Уколико се односи, оправдано се поставља питање на који начин ће оператор давалац вршити повраћај ових средстава, посебно имајући у виду чињеницу да са таквим крајњим корисницима оператор давалац, након преноса броја неће више бити у уговорном односу. Додатно, молимо Вас за појашњење, у ком тренутку крајњи корисник остварује ово право, с обзиром на то да постоји могућност да у случају претплатника фиксне телефоније се такав корисник приликом подношења захтева за пренос броја налази у претплати, а да након тога у тренутку техничког преноса броја у другу мрежу, таква претплата престане да постоји из разлога доспећа рачуна, који у тренутку подношења</p>	<p>Примедба је размотрена и дато је појашњење како следи:</p> <p>Чланом 93. став 11. Закона прописано је да давалац броја на захтев крајњег корисника врши повраћај целокупног преосталог износа унапред плаћених услуга на који се може обрачунати накнада која обухвата стварне трошкове који настају за даваоца броја само уколико је то предвиђено корисничким уговором.</p> <p>Имајући у виду напред изнето, право на повраћај вишка средстава имају крајњи корисници који су закључили кориснички уговор.</p> <p>Када је у питању динамика и начин повраћаја вишка средстава, исто је регулисано корисничким уговором, те самим тим није предмет овог подзаконског акта.</p>

<p>захтева за пренос броја још увек није доспео на плаћање.</p>	
<p>Члана 4. став 2. и члан 10. став 7.:</p> <p>Чланом 4. став 2. Нацрта правилника прописано је, између осталог, да се <i>„кориснички уговор сматра раскинутим даном успешног завршетка преноса броја”</i>.</p> <p>Додатно, чланом 10. став 7 Нацрта правилника дефинисано је да <i>„Уколико прималац броја не пружи крајњем кориснику услугу у року од четири сата од слања потврде централној бази да је број укључен, пренос броја сматра се неуспешним. У том случају крајњи корисник може од даваоца броја да захтева да поново активира број и са тим повезане услуге до успешног завршетка поступка преноса броја”</i> .</p> <p>С тим у вези, нејасно је шта се тачно мисли под изразом успешан пренос броја, те предлагемо да се у члану 2. Нацрта правилника дефинише појам <i>„Успешног преноса броја“</i>, како би се на основу наведеног критеријума могло утврдити када ће се сматрати да је пренос броја неуспешан, а у смислу члана 10. став 7. Нацрта правилника.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>Појам успешног преноса броја може се недвосмислено закључити из члана 10. став 7. Нацрта правилника, и представља пренос броја где се крајњем кориснику пружи услуга у року од четири сата од слања потврде централној бази да је број укључен.</p> <p>С тим у вези, одредба члана 10. став 7. Нацрта правилника је додатно, термилошки прецизирана.</p>
<p>Члан 4. став 3</p> <p>Чланом 4. став 3. Нацрта правилника дефинисано је да <i>„У случају када крајњи корисник раскине уговор на основу кога је користио број из Плана нумерације, може да пренесе тај број код новог примаоца броја у року од 30 дана од датума раскида уговора са даваоцем броја, на исти начин и под истим условима који важе за активан број, осим ако се крајњи корисник не одрекне тог права “</i>.</p> <p>Имајући претходно у виду, молимо Вас за појашњење да ли су оператори, у случају искључења броја, у обавези да исти реактивирају, како би омогућили пренос броја</p>	<p>Примедба је размотрена и дато је појашњење како следи:</p> <p>Начин на који ће пружалац услуге омогућити пренос броја који је био код њега искључен до 30 дана је у његовој надлежности, те стога то не би морало да значи његову реактивацију и захтев за пренос таквог броја не би требало да буде одбијен.</p>

<p>након раскида уговора или је потребно да оператор давалац броја дозволи пренос искљученог броја и да последично у таквим ситуацијама не користи право да одбије захтев за пренос броја коришћењем reason code-a 425- NUMBER_CANCELED - број трајно искључен из мреже даваоца броја.</p>	
<p>Члан 9. став 2. и члан 10. став 2.:</p> <p>Имајући у виду рокове из члана 93. ЗЕК-а и Правилник о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних мобилних комуникационих мрежа (као и Нацрт правилника о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних мобилних комуникационих мрежа који је тренутно такође на јавним консултацијама) и који предвиђају знатно скраћење рока за пренос броја, предлажемо исто решење и у случају преноса фиксног броја.</p> <p>С тим у вези, у циљу убрзања процеса преноса броја у интересу како крајњих корисника, тако и оператора, предлажемо измену став 2. члана 9. Нацрта правилника тако да гласи: <i>„Поступак провере испуњености услова и слања обавештења из претходног става не може трајати дужи од једног радног дана, од дана када је давалац броја примио захтев за пренос броја, као и у случају када је захтев за пренос броја поднет са тачно одређеним датумом.“</i></p> <p>У том циљу, предлажемо да се и став 2. члана 10. Нацрта правилника измени тако да гласи: <i>„Од тренутка када је давалац броја прихватио пренос броја, до извршења овог преноса не може проћи више од једног радног дана, осим у случају када је захтев за пренос броја поднет са тачно одређеним датумом“.</i></p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се не прихвата.</p> <p>Мрежа, системи, радни процеси и начин рада веома се разликују између мобилних и фиксних мрежа. Аутоматизација је код мобилних мрежа значајно већа у односу на фиксне мреже, из тог разлога су рокови за пренос броја код мобилних мрежа краћи.</p>
<p>Члан 10.</p> <p>Чланом 10. став 4 Нацрта правилника предвиђено је да давалац броја, на дан и у времену које је потврдио шаље поруку</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се не прихвата.</p> <p>Чланом 93. став 10. Закона, између осталог, прописано је да се број код</p>

централној бази да ће искључити број, централна база прослеђује ову поруку примаоцу броја, док је ставом 5. истог члана дефинисано да прималац броја, у најкраћем могућем року, укључује број из захтева и одмах шаље потврду централној бази да је број из захтева укључен.

Коначно, ставом 6. члана 10. Нацрта правилника између осталог прописано је да уколико прималац броја не пружи крајњем кориснику услугу у року од четири сата од слања потврде централној бази да је број укључен, пренос броја сматра се неуспешним.

Разумевање А1 Србија је да ће се приликом имплементације новог Правилника о преносивости бројева користити исти позиви ка Централној бази, те да у случају прихватања захтева за пренос броја од стране даваоца броја, давалац броја аутоматски шаље и поруку о датуму и времену преноса броја, односно прималац броја аутоматски по пријему потврде о прихватању преноса броја шаље поруку о заказаном техничком преносу броја.

У случају да ће приликом имплементације новог Правилника о преносивости бројева доћи до промене позива ка Централној бази, молимо Вас да пружаоцима услуга, пре почетка примене новог Правилника, доставите благовремено нову коначну верзију техничке спецификације, на основу које ће се извршити модификације Централне базе, а како би оператори могли исту благовремено да имплементирају на својим системима.

Додатно, у контексту става 7. члана 10. који наводи „Уколико прималац броја не пружи крајњем кориснику услугу у року од четири сата од слања потврде централној бази да је број укључен, пренос броја сматра се неуспешним“, замолићемо за појашњења у погледу пословних корисника – која су

даваоца броја искључује тек након што је број активиран код примаоца броја, на следећи начин:

„Давалац броја и прималац броја су дужни да у најкраћем могућем року спроведу пренос броја и његово укључење у мрежу примаоца броја на датум договорен са крајњим корисником. Давалац броја наставља да пружа услугу под истим условима до активације услуге од стране примаоца броја.“

Из тих разлога било је неопходно да се измене одредбе у Нацрту правилника, а том приликом се водило рачуна да нове одредбе не стварају потребу за изменама у оквиру централне базе пренетих бројева и код пружалаца услуга.

Нацрт правилника не уводи нову поруку већ је постојећој поруци којом давалац броја обавештава да искључује број дато ново значење, те она сада представља обавештење о намери, а искључење се извршава након поруке да је број укључен код примаоца.

У члану 10. Нацрта правилника, ст. 5. и 6. су допуњени и измењени како би било јасно да се не уводи нова порука.

Регулатор не планира измене у оквиру централне базе као резултат имплементације Нацрта правилника, нити су исте неопходне.

Успешним преносом се сматра пренос где су сви бројеви из захтева прикључени на мрежу примаоца броја и крајњи корисник има услугу. Прималац броја би требало да буде спреман на извршење захтева када прихвати захтев за пренос броја.

<p>очекивања када је већи број бројева у питању приликом имплементације, да ли се сматра кашњењем ако је део бројева имплементиран, а другом делу бројева још увек није пружена услуга у року од четири сата?</p>	
<p>Члан 11. став 6.</p> <p>Чланом 11. став 6. Нацрта правилника дефинисано је да је пружалац комуникационих услуга у обавези да у свом информационом систему уредно води евиденцију података крајњих корисника, нарочито у делу који се односи на податке који су неопходни за пренос броја и који се сматрају обавезним подацима крајњег корисника.</p> <p>Имајући у виду чињеницу да пружаоци услуга воде евиденције својих крајњих корисника који садрже податке које се односе на пренос броја, али и друге податке које су неопходне за испуњење осталих законских обавеза, молимо вас за појашњење да ли је неопходно да пружаоци услуга развију посебну евиденцију која ће се односити искључиво на податке за пренос броја или су евиденције које пружаоци услуга већ воде довољне за испуњење обавезе предвиђене овом одредбом Нацрта правилника.</p>	<p>Примедба је размотрена и дато је појашњење како следи:</p> <p>Одредба члана 11. став 6. Нацрта правилника, није нова, и већ постоји у важећем Правилнику. Наглашен је захтев за уредном евиденцијом зато што у пракси веома често долази до одбијања захтева за пренос броја услед неслагања у адреси или називу крајњег корисника.</p>
<p>Члан 13.</p> <p>Члан 13. став 3 Нацрта правилника о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних мобилних комуникационих мрежа предвиђа да уколико је технички изводљиво, крајњи корисник може да захтева реализацију преноса броја путем система за пренос на даљину (ОТА), како би се промена пружаоца комуникационих услуга олакшала.</p> <p>Оваква одредба није наведена у Нацрту правилника, те бисмо замолили за појашњење да ли се пренос броја путем система за пренос на даљину (ОТА) односи само на пренос броја</p>	<p>Примедба је размотрена и дато је појашњење како следи:</p> <p>Пренос броја путем система за пренос на даљину (ОТА) није предвиђен за фиксне мреже.</p>

<p>у случају мобилног преноса броја, а не броја фиксне телефоније? У случају да се ипак може користити и у случају фиксне телефоније, молимо Вас за појашњење шта се подразумева под преносом броја путем система за пренос на даљину (ОТА), као и за достављање техничке спецификације овог начина преноса броја, како би пружаоци услуга могли да благовремено имплементирају овај начин преноса броја на својим системима.</p>	
<p>Члан 21.</p> <p>Чланом 21. став 1 Нацрта правилника прописано је да у случају да давалац броја централној бази не пошаље поруку, да ће крајњем кориснику искључити услугу, у року од четири сата од тренутка када је потврдио пренос, дужан је да крајњем кориснику плати накнаду у износу од 1.000,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Уколико се у захтеву преноси више од 100 бројева, накнада од стотог броја надаље износи 500,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Давалац броја нема обавезу плаћања накнаде ако је до кашњења дошло услед околности на које он није могао да утиче.</p> <p>Додатно, ставом 2 истог члана Нацрта правилника предвиђено је да у случају да прималац броја не пошаље поруку да је укључио број и не активира услугу крајњем кориснику у року од четири сата, од тренутка када је давалац броја послао поруку да ће крајњем кориснику да искључи број, дужан је да крајњем кориснику плати накнаду у износу од 1.000,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Уколико се у захтеву преноси више од 100 бројева, накнада од стотог броја надаље износи 500,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>У погледу коментара да одредба о износу накнада представља превелико оптерећење за оператора, Регулатор указује да је сврха одређивања новчаних накнада искључиво обезбеђивање ефикасног поступка преноса броја. За одређивање накнаде је узета у обзир <i>benchmark</i> анализа расположивих података за европске земље из извештаја <i>Cullen International</i> од јула 2022. године, при чему је коришћена нижа вредност накнаде у случајевима када она није јединствена. У <i>benchmark</i> анализу су такође укључени и расположиви подаци земаља у окружењу (Хрватска, у којој накнада за неблаговремену промену оператора износи 30 евра по дану, и Словенија, у којој вредност ове накнаде износи 10 евра по дану). Узимајући у обзир све наведено, Регулатор сматра да је износ накнаде примерен.</p> <p>Преносивост броја је уведена пре више од десет година, а пружаоци услуга су овај поступак интегрисали у своје системе и имају много искуства у вези са овом материјом. Одредбе члана 21. Нацрта правилника представљају увођење обавезе из члана 93. став 12. Закона, подстичу пружаоце услуга да</p>

Прималац броја нема обавезу плаћања накнаде ако је до кашњења дошло услед околности на које он није могао да утиче.

A1 Србија је мишљења да предметне одредбе представљају превелико оптерећење за оператере, те да нису у сагласности са одредбама ЗЕК-а и самим одредбама Нацрта правилника.

Наиме, члан 93. став 10. ЗЕК-а, између осталог, прописује да трајање поступка искључења и укључења броја не може трајати дуже од једног радног дана.

Додатно, чланом 9. став 2. Нацрта правилника прописано је да поступак провере испуњености услова и слања обавештења из претходног става не може трајати дуже од два радна дана, од дана када је давалац броја примио захтев за пренос броја, односно од дана када је захтев за пренос броја поднет са тачно одређеним датумом, док је чланом 10. став 2 Нацрта правилника прописано да од тренутка када је давалац броја прихватио пренос броја, до извршења овог преноса не може проћи више од два радна дана, осим у случају када је захтев за пренос броја поднет са тачно одређеним датумом.

У складу са наведеним, чланом 93. ЗЕК-а, односно чланом 9. став 2 и 10. став 2 Нацрта правилника дефинисани су рокови за пренос броја, те сматрамо да би одредбу члана 21. Нацрта правилника требало усагласити са наведеним роковима, као и у контексту нашег претходног коментара који се односи на дефинисање једног радног дана, уместо два радна дана.

Додатно, ставом 4 члана 21. Нацрта правилника прописано је да би крајњи корисник остварио право на накнаде из ст. 1. и 2. овог члана треба да поднесе захтев примаоцу и/или даваоцу броја у року од 30 од

буду ефикаснији и тако унапређују поступак преноса броја. У случају фиксних мрежа Нацрт правилника је предвидео да пренос броја може да траје и до четири дана, што је довољно да се пружаоци услуга добро припреме и да не буде кашњења.

Обавеза плаћања накнаде ограничена је на 15 дана у ставу 3. члана 21. Нацрта правилника.

Члан 21. Нацрта правилника је допуњен ставом 4. који прописује да се крајњи корисник обраћа даваоцу броја, који је дужан да му достави све расположиве податке потребне да би се утврдило право на накнаду услед кашњења. У сваком случају подаци о кашњењу могу се извести из централне базе пренетих бројева и доступни су даваоцу и примаоцу броја као и Регулатору тако да се у случају жалбе може лако утврдити да ли је дошло до прекорачења рокова.

дана када је потврђен датум за пренос броја, док је ставом 5. истог члана предвиђено да је пружалац услуге у обавези да у року од 15 дана од дана пријема захтева из става 4. овог члана, достави крајњем кориснику одговор и уколико утврди да је исти основан, у року од 15 дана од дана достављања одговора плати накнаду крајњем кориснику.

A1 Србија је мишљења да су овако дефинисана висина накнаде и начин остваривања накнаде преоштро постављени, посебно имајући у виду да још увек важећи ФНП Правилник у члану 13. прописује право претплатника (корисника) на накнаду у случају да оператор давалац и/или оператор прималац броја не испуне рокове за пренос броја из овог правилника, и да оператори последњих годину дана плаћају накнаду у висини која је реална и прихватљива као трошак оператора.

Такође напомињемо да крајњи корисници немају податак о томе који од пружалаца услуга је скривио кашњење у преносу броја, с обзиром да је такав податак видљив искључиво у централној бази, којој крајњи корисници немају приступ.

Имајући у виду све напред наведено, а посебно чињеницу да се поступак за остваривање права крајњих корисника на накнаду у случају преноса броја примењује код свих пружалаца услуга већ годину дана, предлажемо да се одредба члана 21. Нацрта правилника, измени тако да гласи:

„У случају да давалац броја централној бази не пошаље поруку, да ће крајњем кориснику искључити услугу, након истека рока из члана 9. став 2. овог Правилника, дужан је да крајњем кориснику плати накнаду у износу од 100,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Уколико се у захтеву преноси више од 100 бројева, накнада

од стотог броја надаље износи 50,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Давалац броја нема обавезу плаћања накнаде ако је до кашњења дошло услед околности на које он није могао да утиче.

У случају да прималац броја не пошаље поруку да је укључио број и не активира услугу крајњем кориснику након истека рока из члана 10. став 2. овог Правилника, дужан је да крајњем кориснику плати накнаду у износу од 100,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Уколико се у захтеву преноси више од 100 бројева, накнада од стотог броја надаље износи 50,00 динара, без пореза на додату вредност, за сваки дан кашњења по броју. Прималац броја нема обавезу плаћања накнаде ако је до кашњења дошло услед околности на које он није могао да утиче.

Обавеза плаћања накнаде за кашњење из ст. 1. и 2. овог члана не може трајати дуже од 15 дана од тренутка истека рока из ст. 1. и 2. овог члана.

Крајњи корисник нема право на накнаду:

- 1. када неки од пружалаца услуга има најављене радове на системима и мрежи, о чему су пружаоци услуга у обавези да крајње кориснике благовремено обавесте на јасан и недвосмислен начин на трајном носачу података;*
- 2. за време техничке немогућности рада централне базе;*
- 3. када крајњи корисник својим радњама, односно чињењем и/или нечињењем прозрокује да се активација услуге и/или достављање и/или инсталација опреме не може извршити у роковима предвиђеним овим Правилником.*

Да би крајњи корисник остварио право на накнаде из ст. 1 . и 2. овог члана треба да поднесе захтев примаоцу броја у року од 30 од дана када је потврђен датум за пренос броја.

Оператор прималац је у обавези да у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема Захтева достави одговор на захтев. У случају да је кашњење у преносу броја проузроковано радњама, односно чињењем и/или нечињењем оператора примаоца, оператор прималац прихвата захтев као основан и обавештава крајњег корисника да ће у року од 30 (тридесет) дана од дана слања обавештења о прихватању захтева бити извршена исплата накнаде крајњем кориснику.

У случају да је кашњење проузроковано поступањем оператора даваоца, оператор прималац обавештава крајњег корисника да је кашњење проузроковао оператор давалац и истовремено прослеђује захтев оператору даваоцу. Обавештење о прослеђивању захтева, оператор прималац прослеђује и Регулатору. Оператор давалац је у обавези да у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема захтева од стране оператора примаоца, достави крајњем кориснику одговор и уколико утврди да је захтев основан, у истом року обавести крајњег корисника да ће исплата накнаде бити извршена у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема захтева од стране оператора даваоца.“

Члан 24.

Имајући у виду све напред наведено, а посебно чињеницу да се Нацртом правилника уводе новине које ће неминовно проузроковати радове на развоју система пружалаца услуга, предлажемо да се одреди дужи рок за примену новог Правилника, односно да се изврши измена члана 24. Нацрта правилника, тако да исти гласи:

„Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику

Примедба је размотрена и предлог се прихвата.

Почетак примене Правилника је измењен, тако да се за почетак примене Правилника одређује 1. јун 2025. године.

Републике Србије“, а примењује се од 1. јуна 2025. године .“

3. Yettel d.o.o.:

Мишљење, предлог, примедба, коментар	Одговор Регулатора
<p>Члан 21.</p> <p>Износ који је одређен је несразмеран просечној месечној претплати коју корисници плаћају, а несразмеран је и висини штете коју корисници трпе уколико дође до кашњења у преносу. Такође, временски оквир од 4 сата за дефинисање кашњења у процесу је кратак и није у складу са ЕУ праксом.</p> <p>На основу Рателовог Прегледа тржишта електронских комуникација и поштанских услуга за 2022. годину, претплата коју су корисници плаћали месечно износи око 490 динара. У случају кашњења у процесу преноса броја, корисници имали би право на накнаду која износи 1000 динара дневно, што вишеструко превазилази њихове месечне трошкове за претплату.</p> <p>Додатно, пракса у ЕУ показује да у готово свим земљама у којима се плаћа накнада за кашњење, она почиње да се обрачунава уколико је корисник без услуге дуже од 1 радног дана. У случају да се догоди застој у преносу техничке природе због ког корисник остаје без услуге, отклањање узрока у пракси траје дуже од 4 сата, те смо мишљења да је предложени временски оквир неадекватан.</p> <p>Због свега наведеног предлажемо да се за временски оквир уместо 4 сата одреди 1 радни дан, а да се накнада на коју корисник има право буде 100 динара по дану, односно 50 динара уколико се преноси више од 100 бројева.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се не прихвата.</p> <p>Регулатор указује да приступ при одређивање у накнаде није заснован на проценту месечне претплате, већ је узет у обзир резултат <i>benchmark</i> анализе расположивих података за европске земље из извештаја <i>Cullen International</i> од јула 2022. године, при чему је коришћена нижа вредност накнаде у случајевима када она није јединствена. У <i>benchmark</i> анализу су такође укључени и расположиви подаци земаља у окружењу (Хрватска, у којој накнада за неблаговремену промену оператора износи 30 евра по дану, и Словенија, у којој вредност ове накнаде износи 10 евра по дану). Узимајући у обзир све наведено, Регулатор сматра да је износ накнаде примерен.</p> <p>Преносивост броја је уведена пре више од десет година, а пружаоци услуга су овај поступак интегрисали у своје системе и имају много искуства у вези са овом материјом. Одредбе у члану 21. Нацрта правилника представљају увођење обавезе из члана 93. став 12. Закона, подстичу пружаоце услуга да буду ефикаснији и тако унапређују поступак преноса броја.</p> <p>У случају фиксних мрежа Нацрт правилника је предвидео да пренос броја може да траје и до четири дана, што је довољно да се пружаоци услуга добро припреме и да не буде кашњења.</p>

	<p>Прималац броја у тренутку прихватања захтева за пренос броја треба да буде спреман за његово извршење у постављеним роковима, док је процес искључења код даваоца броја мање захтеван.</p> <p>Поред тога Нацрт правилника је предвидео да давалац и прималац броја немају обавезу плаћања накнаде ако је до кашњења дошло услед околности на које нису могли да утичу. Из свих наведених разлога Регулатор је одредио рок од четири сата за извршење активности које су пружаоци услуге сами одредили и потврдили.</p>
<p>Члан 25. (24.)</p> <p>Узимајући у обзир да су за примену Нацрта Правилника неопходне системске измене, као и чињеницу да се у току стратешки пројекти који се односе на примену новог Закона о електронским комуникацијама, као што је <i>prepaid</i> регистрација, предлажемо да се почетак примене Правилника одложи за 1.1.2026. године.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>Почетак примене Правилника је измењен, тако да се за почетак примене Правилника одређује 1. јун 2025. године.</p>